

Vit ferðast aðra- staðni!

Tummas Arabo: — Vit í arbeiðsbólkinum meta, at vit ferðingar hava sera litið vald, tá tað snýr seg um at fáa turistar til landið ella ikki. Tað er jú frítt at ferðast millum lond. Nú tá flutningsmøguleikarnir gerast alsamt betri, so fáa vit fleiri turistar, antin okkum dárar tað ella ikki. Okkum nýtist sum so als ikki at taka støðu til henda spurningin. Men sjálvandi skulu vit tosa um, hvussu nógv vit skulu gera burtur úr at reklamera fyri Føroyum.

Eg meti tó, at trýstíð uttanfrá altíð fer at vera til staðar, og tí mugu vit nú b einanvegin byrja at stýra streyminum av turismum, sum koma til Føroya. Annars haldi eg, at ferðingar eru sera fegnir um at ferðast í øðrum londum. Tí kunnu vit ikki annað enn at loyva øðrum at koma henda vegin.

Sigurd Simonsen: — Öll tey, sum hava gistingarhús í Føroyum og tey, sum hava flutningstól at flyta fólk og farm bæði millum Føroyar og útlond og í Føroyum, ynskja at fáa meiri í sín part. Eingin hevur so nógv, at hann ikki kann fáa meira. Og jú fleiri eru um at brúka flutningstólini, tess betri melur tað runt figgarlaga.

— Men tá tað verður sagt, at talan er fyrst og fremst um at stýra og fáa skipað viðurskipti — er hetta í veruleikanum ikki tað sama sum at siga vit vilja hava fleiri turistar til landið, og at vit vilja fáa fleiri pengar burtur úr turistunum.

— Jákup Haraldsen: — Tað, sum vit royna at siga í hesum áliti er, at Føroyar tola fleiri turistar uttan at vit skulu gera nakað fyri at fáa teir, men okkum tørvur eina ferðamannamiðstöð, sum skal skipa viðurskiptini soleiðis, at turistarnir kunnu koma meira út um alt landið.

Vit hava ein sera stóran flutningskapacitet, sum vit fegnir ynskja at brúka. Annars kann eg bert vísa til tað, sum politikararnir søgdu á ferðamannaráðstevnunni í Havn fyri nøkrum árum síðani. Teir hildu fyri, at turistarnir mugu koma meira út um landið, og at tíðin turistar eru í Føroyum, átti at fevnt um enn fleiri mánaðir.

Fremmandamaður- in líka so góður

Jákup Veyhe: — Tá vit ferðingar fara út í onnur lond, so ynskja vit ikki at verða nevndir turistar. Nei, vit ferðast. Meðan tey fremmandu, sum koma henda vegin, tey

nevna vit turistar, sum lá okkurt niðurstøðandi í hesum orðinum. Eg haldi ikki vit kunnu loyva okkum at ferðast til onnur lond, um vit ikki ynskja turistar til Føroya. Tí haldi eg, at vit áttu at fingið ferðingin at skilt, at fremmandamaðurin er líka so góður, sum vit, tá vit eru fremmandi í øðrum londum.

— Tosað verður at leingja um tíðina, turistar eru í Føroyum. Men vit eru b bert 40.000 menniskju í hesum landi og skulu vit hava turistar her stóran part av partinum enn í dag, kann tað ikki fáa óheppnar avleiðingar fyri fólk, umhvørvi og mentan?

Johan Restorff, nevndarlimur í Føroya Ferðamannafelag: — Tað er dyrt at byggja í Føroyum og hetta merkja vit, sum skulu hýsa teimum mongu fremmandu. Skulu vit klára okkum figgarlaga, so mugu vit royna at víkja um sesongina, soleiðis at turistarnir eru her fleiri mánaðir enn í løtuni. Í dag er sesongin bert 3 mánaðir.

Jákup Haraldsen: — Tær stóru iløgunar, sum eru gjørðar í hotel og gistingarhús, skulu eisini svara seg. Átlanin við teimum er so at vit kunnu fáa turistar henda vegin um veturin eisini. Tá fingi vit eina meira stabila vinnu. Eg má viðganga, at mær dárar best at brúka orðið vinnu, tá talan er um turistar. Tað er tann vegin vit eiga at ganga.

Eg skal tó viðganga, at sleppur gongdin at halda fram sum nú uttan stýring og skipaðum viðurskiptum, so fer hetta at fáa óheppið árín bæði á náttúru, fólk og mentan.

Reklama

Ti ynskja vit pengar avsett á figgarlógina til eina ferðamannamiðstöð.

Tummas Arabo: — Eg ivist ikki í, at vit við eina ferðamannamiðstöð kunnu fáa enn meira pening burtur úr turistunum. Sum er, fáa vit alt ov litið burtur úr. Her liggur so vist ein móguleiki fyri einum ferðamannafundum, har vit kunnu selja hópinn av vørum og lutum til tey fremmandu.

Vit brúka í dag nógv pening fyri at fara út í stóru verð fyri at reklamera fyri føroyskum fiski og øðrum vørum. Vit leita kundar okkara upp. Við einum skipaðum turispolitikki kunnu vit reklamera fyri okkara vørum í Føroyum. Vit hava jú kundarnar her. Teir fara so heimaftur og kunnu har siga øðrum, hvussu okkara fiskur og vørur annars eru. Og hvussu Føroyar er sum ferðamannaland.

— Men, leggur Tummas

Arabo aftrat, — treytin fyri hesum er ein ferðamannamiðstöð, har ein ferðamannapolitikur kann verða gjørdur til veruleika.

Sigurd Simonsen: — Vit hava ikki sandstrendur og sól, sum aðrir hava at bjóða turistum. Men vit hava náttúruna. Føroya náttúra er okkara seluobjekt. Tað er hon, sum skal fáa turistarnar henda vegin. Hana hava vit so eisini ivaleyst av. Um so fólk hyggja og taka myndir, so fer tað ikki at spilla okkara náttúru. Vit hava so nógv av náttúru at lata av, at hon broytist einki av tí. Tað eru eisini fyrst og fremst fólk, ið hava alsk til náttúruna, ið koma henda vegin. Tað eru fólk, sum seta eitt virði í náttúruna og fara serliga væl um hana. Og at meta eftir teimum viðmerkningum, sum komu til álitið frá turistum, so eru teir ovfarnir av, at vit ferðingar fara so illa um náttúruna.

Her haldi eg, at turisman er positiv, tí hon kann læra okkum at lata eyguni upp fyri tí, sum vit eiga og annars ikki fara væl um. Tað er gott fólk, sum kemur henda vegin, og tí skaða tey náttúruna sum minst. Tað eru ikki fólk, sum ynskja at drekka ella ganga í náttklubba, sum koma higar, men fólk, sum ynskja at siggja náttúruna og njóta hana.

John Sivertsen: — Vit siggja eisini, nú summarið nærkast og turistarnir fara at koma, hvussu fólk úti á bygd rudda og friðka um. So her er turisman positiv.

— Halda tit tá, at vit als ikki eiga at seta spurnartekin við, um ynskiligt er við fleiri turistum?

Tummas Arabo: — Tað negativa vit hoyra her í Føroyum um turismuna er, at ferðingurin skal ikki gerast til tænar og bukka fyri turistum. Tað

hugsi eg ikki vit koma til, tí tað eru so nógvir aðrir mátar vit kunnu fáa nakað burtur úr turismuni. Tað er ikki neyðugt at standa við hógvuni í hondini. Vit kunnu vissuliga fáa nakað burtur úr turismuni, sum eisini vit kunnu vera nøgdir við.

Annars haldi eg ikki, at ferðingar sum so, hava nakað imóti, at fleiri turistar koma hendavegin. Tey fólk, sum hava innroku sína av turismum hava so einki imóti tí. So er bert spurningurin, hvussu nógv eru imóti tí. Jákup Veyhe: — Tað eru ikki turistarnir, sum broyta ella ávirka okkara samfelag. Tað at bygdir so sum Saksun og Tjørnuvík fingi vegasamband, ferði til alstórar broytingar. At tað so bráðliga koma 2000 turistar har um summarið haldi eg ikki skapar nakrar stórar broytingar. Tað er stóran mun tað góða ferðasambandið í okkara samfelagi, sum broytir samfelagið uppá gott og illt.

Johan Restorff: — Tær broytingar, sum stava frá turistunum haldi eg hava verið hepnar. Taka vit bygðahúsið í Tjørnuvík, so hava turistarnir verið eitt gott iskoyti.

Jákup Haraldsen: — Eg haldi ikki talan er um misnøgd millum fólk við turistarnar sum so. Tað er harafturimóti stóðan, sum er orsøkin til hesa misnøgd. Tað at okkum tørvur so nógvir hentleikar so sum toilet, telefonir og upplýsandi tilfar, er nakað, sum skapar misnøgd. Ferðamaðurin er noyðdur at biðja um loyvi at læna toilet og annað hjá fólk, og hetta eru øll ikki so fegin um.

Tað eru hesi viðurskipti, vit vilja hava í rætt lag, um vit í framtíðini yvirhøvur kunnu loyva okkum at taka imóti fremmandum. Til tess er ein ferðamannamiðstöð neyðug.

John Sivertsen: — Í dag er junglulógin galdandi á ferðamannakiðnum. Vit ynskja skipað viðurskipti.

Sigurd Simonsen: — Tá vit útbyggja veganetið í Føroyum gloyma vit oftani at seta upp toilet, har tørvur er á hesum. Okkum nýtist fyri tað ikki at tosa um turistar, men um okkum sjálvi. At t.d. ein familja úr Havn fer ein túr til Viðarreiðis — og at tað so als ikki er toilet har! Eg hugsi eisini um teir mongu silafiskarar, sum fiska í Saksun og við Leynavatn. Eisini har átti slikt sum toiletviðurskipti at verið í lagi. Hetta er ein almenn ella ein kommunal uppgáva. Og taka vit rutuna úr Sørvági til Mykinesar, so er oftani neyðugt at biðja á bryggjuni í Sørvági. Har er so heldur einki stað at fara og fólk mugu fara oman í fjørna at loysa sær buksurnar aftan fyri bátarnar. Eg nevni hetta fyri at vísa á, hvussu stórir tørvur er á skipaðum viðurskiptum, um vit skulu halda fram við at taka imóti fremmandum gestum.

— Tit ynskja skipað viðurskipti og fleiri turistar og at fáa fleiri krónur burtur úr turistunum. Men hvat við teimum turistum, sum kundu hugsað sær at fiska sil í áum og vøtum. Hvat siga okkara egnu silafiskarar til tað?

Sigurd Simonsen: — Hatta er ein sera eyrnur spurningur. Eg veit, at hann hevur verið umrøddur í Silaveiðufelagnum og, at tað har er niðurstøðan, at vit eiga ikki at reklamera við at fáa turistar henda vegin at fiska sil. Her kemur kappingin inn í myndina. Teir mongu, sum longu fiska, ynskja ikki, at enn fleiri skulu koma aftrat, tí tað verður uppaftur minni í part.

— Men er tað ikki eitt sindur egoistiskt, at vit fyrst ynskja at fáa tur-

istar henda vegin, men at teir so ikki skulu hava móguleika at fiska sil, tí tað vilja vit hava fyri okkum sjálvi?

Jákup Veyhe: — Aðrastaðni verður tikin stór upphædd fyri at kunna fiska sil. Um vit nú tóku nógvir pengar fyri at kunna fiska sil, so kundu vit brúkt peningin til at seta út fisk og á tann hátt nort um stovnin. Men fyri at sleppa undan at seta ó hogan pris fyri loyvin, soleiðis ferðingar ikki kunnu fiska sum higartil, so kundu vit havt eitt ávíst gjald t.d. 200 kr. fyri loyvi at fiska í eitt ár. Tá skulu so turistarnir, sum fiska í ein ella tveir dagar gjalda tað sama sum ferðingar, sum fiska í eitt ár. Men eg rokni við, at Silaveiðufelagið sjálvt kann loyva henda spurningin.

Sigurd Simonsen: — Tá vit stovnað Silaveiðufelagið vóru fáir limir men nógv sil í áum og vøtum. Í dag er beint tvørturimóti. Árnar eru dálkaðar, og øll tey goða sjósilaplássini eru farin. Nú er bert Sandsvatn eftir, men har hava teir so sett út laks, og tað vita vit, har laksur er, har doyggja sjósilini út. Tað er tí vandi fyri, at stovnurin av sjósilum doyrt heilt út.

Skal vaksandi talið av ferðingum fiska sil framhaldandi og skulu turistar eisini hava loyvi til tess, so verður neyðugt at seta pengar av til at nøra um stovnin. Møguliga er tað rætt at taka hægri gjald fyri loyvin, fyri at kunna skaffa pening til at nøra um stovnin.

— Í álitinum verður nógv tosað um fiskitúrur!

Jákup Haraldsen: — Her eru stórir móguleikar, sum enn eru ótróttir. Nógvir bátar liggja fyri teym, sum kundu verið nýttir til fiskendamál, tá turistar eru her. Hetta kundi verið góð forræting.

Tummas Arabo, Johan Restorff, Jákup Haraldsen, Jákup Veyhe, Sigurd Simonsen og John Sivertsen